

L'únic far català ubicat en una illa

ROBERT GÜELL L'ESTARTIT

A 700 metres de terra ferma i a 80 metres sobre el nivell del mar hi ha el Far de les Illes Medes. La llum que il·lumina l'emblemàtic arxipèlag de la Costa Brava es troba sobre la Meda Gran, un indret amb fort interès estratègic a nivell històric. Al llarg de la història han passat per aquest grup d'illes pescadors, naufrags, pirates de Mallorca i l'Alguer, mariners i soldats del país i genovesos, napoleònics o anglesos. Des de 1868 i, encara avui, una llum guia els navegants nocturns.

El procés de construcció del far de les Illes Medes no va ser un camí de roses. La construcció es va aprovar el 14 de gener de 1862 i es van adjudicar per 128.000 rals a Jacinto Mombriu. Aviat, però, les obres es van aturar per problemes amb l'autoritat militar de l'illa. A més, els temporals marítims no van ajudar. Van causar desperfectes i van emportar-se el material descarregat.

En un principi l'aparell de la llanterna havia de ser de sisè ordre. No obstant això, aviat van començar a sortir dubtes respecte a l'alçada de la torre. El 19 d'octubre de 1863 les administracions corresponents van decidir que l'edifici havia de ser més alt i amb un equipament més potent, de tercer ordre. Aquests canvis van suposar un augment del pressupost ja que es va haver d'encarregar un nou projecte, aprovat el 12 de gener de 1866. Es va haver d'enderrocar la torre per fer-ne una de nova i no va ser fins dos anys més tard que es va començar a col·locar l'aparell d'il·luminació.

Lògicament, l'abastament de l'únic far català ubicat en una illa havia de fer-se per mar. Una llanxa amb motor d'un mariner de l'Estartit va complir amb aquesta funció durant 40 anys. Una feina que també va enganxar el seu fill, Francisco Pagès Arqués, qui va ingressar al cos de faroners després de fer de torrer auxiliar en alguna ocasió. Pagès va ser el faroner que va passar més anys vivint en l'edifici de la Meda Gran (1903-1918).

L'automatització del far

Els anys van anar passant i les innovacions tècniques en el món dels fars es feien evidents. Fer arribar l'electricitat a les Illes Medes era una tasca complicada, que es va solucionar amb un projecte d'enllumenat automàtic a base d'acumuladors suecs de gas acetilè. Segons explica Moré, D. a Fars i Senyals marítims (2007), aquest sistema va començar a funcionar el 14 de desembre de 1923, fet que va provocar que el servei del far passés a ser responsabilitat del far de Roses. La vella òptica va ser traslladada quatre anys més tard a Calella.

Actes vandàlics i problemes

Així, l'automatització del far va comportar l'eliminació de la figura permanent del torrer a les Illes Medes.

L'abandonament de les instal·lacions va acabar facilitant l'execució d'actes vandàlics i el fet que el faroner de Roses hagués de fer excursions regulars a les Illes Medes per fer el manteniment de les instal·lacions era més que un problema.

El 29 de novembre de 1933 el faroner de Roses José Escobar i el patró de la barca Josep Blanch van veure com un fort temporal posava en perill les seves vides. A conseqüència d'aquest incident, es va establir una plaça de torrer amb residència a l'Estartit. Un d'aquests faroners destinats a la població del Baix Empordà va ser Vicente Artés, que estava al Cap de Creus i el 1936 va ser traslladat a les Medes, però amb l'obligació de viure a l'Estartit ja que la Meda Gran estava ocupada per forces militars.

La presència de l'exèrcit a les Illes Medes també va afectar als obrers i torrers que fins a principis del segle XX van haver de compartir espais amb els militars presents a l'illa. La Meda Gran té unes 20 hectàrees (650 metres de longitud i 76 d'alçada) però el reduït espai de pas generava alguns conflictes entre obrers i militars pel pas d'uns pels camins dels altres. A més, i com a tall d'anècdota, les cabres del governador militar causaven molèsties en l'hort dels torrers i provocaven problemes d'higiene.

Seguint amb l'evolució tecnològica, el far va viure una nova remodelació el 1982, quan es va refer la torre de

l'antic far amb la instal·lació d'una nova òptica d'un metre i mig d'alçada i que funciona gràcies al subministrament enèrgic de plaques fotovoltaïques. A més, es disposa d'un canviador automàtic amb tres bombetes més de reserva que assegura la continuïtat del servei quan una es fon. Respecte les instal·lacions, l'edifici està configurat per dues cases bessones amb la torre al mig.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/estiu/2012/08/22/lunic-far-catala-ubicat-illa/578098.html?utm_source=rss